

۲۲۲۸۷۹۰

مروری جامع بر اجرای حسابرسی داخلی

کتاب برگزیده سال ۱۴۰۰ در حوزه حسابرسی

در نخستین جشنواره انتخاب کتب برتر حسابداری و مالی

www.ketab.ir

پاتریک اُنوورا انزچوگو

مترجمان:

دکتر غلامرضا کرمی	محمد غواصی کناری
وحید حسن بیگی	محمدعلی دارابی

انتشارات بورس وابسته به شرکت اطلاع‌رسانی و آموزش بورس
دفتر: تهران، خیابان حافظ، نرسیده به جمهوری، بن‌بست ازهری
شماره ۱۰، تلفن: ۶۴۰۸۴۰۰۰
نمایشگاه و فروشگاه: تهران، میدان ونک، خیابان ملاصدرا، شماره ۲۵،
تلفن: ۸۸۶۴۸۱۹۲، دورنگار: ۶۴۰۸۴۹۲۶
تارنمای انتشارات www.boursepub.ir
رایانامه: info@boursepub.ir

مروری جامع بر اجرای حسابرسی داخلی

- مؤلف: پاتریک آنورا انزچوکو
- مترجمان: دکتر غلامرضا کرمی، محمد غواصی کناری، وحید حسن بیگی، محمدعلی دارابی
- ناشر: انتشارات بورس وابسته به شرکت اطلاع‌رسانی و آموزش بورس
- طراح جلد: سیدایمان نوری نجفی
- چاپ چهارم: ۱۴۰۳
- قیمت: ۵۲۰/۰۰۰ تومان
- شمارگان: ۳۰۰ نسخه
- چاپ و صحافی: چاپ رامین
- شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۶۸-۵۹-۴

همه حقوق محفوظ و متعلق به ناشر است.

سرشناسه: انزچوکو، پاتریک آنورا، ۱۹۶۹-م.
-Nzechukwu, Patrick Onwura, 1969
عنوان و نام پدیدآور: مروری جامع بر اجرای حسابرسی داخلی/پاتریک آنورا انزچوکو؛ مترجمان غلامرضا کرمی، ... (و دیگران).
مشخصات نشر: تهران: شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس، انتشارات بورس، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۴۳۶ص: جدول؛ ۲۹×۲۲س.م.
شابک: 978-622-6868-59-4
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
یادداشت: عنوان اصلی: [2017] Internal audit practice from A to Z.
یادداشت: مترجمان غلامرضا کرمی، محمد غواصی کناری، وحید حسن بیگی، محمدعلی دارابی.
موضوع: حسابرسی داخلی / Auditing, Internal
شناسه افزوده: کرمی، غلامرضا، ۱۳۵۴ - مترجم
رده‌بندی کنگره: HF ۵۶۶۸/۲۵
رده‌بندی دیویی: ۶۵۷/۴۵۸
شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۵۵۰۲۵
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

مقدمه

کتاب حاضر، ترجمه‌ی کتابی با عنوان «Internal Audit Practice from A to Z» است که توسط پاتریک آنورا انزچوگو به رشته‌ی تحریر درآمده است. این کتاب شامل نه فصل است:

۱. مقدمه، ۲. رویه‌ها و شیوه‌های حسابرسی داخلی، ۳. منشور حسابرسی داخلی، ۴. مدیریت واحد حسابرسی داخلی، ۵. چارچوب اجرای حسابرسی داخلی، ۶. مستندسازی و گزارشگری در حسابرسی داخلی، ۷. بررسی هم‌پیشگان در حسابرسی داخلی، ۸. استانداردها و ۹. چک‌لیست کنترل داخلی.

فصل اول به ارائه‌ی تاریخچه‌ای از وقوع تقلب‌های مالی عمده در اقتصادهای بزرگ جهان به‌ویژه ایالات متحده‌ی آمریکا، تعریف حسابرسی داخلی و تشریح دامنه‌ی کتاب می‌پردازد. در فصل دوم، موضوعاتی نظیر رویه‌ها و اهداف حسابرسی داخلی، برنامه‌ریزی، اجرا و مستندسازی نتایج در حسابرسی داخلی، به‌کارگیری کارت ارزیابی متوازن در واحد حسابرسی داخلی، مدل بلوغ (قابلیت) حسابرسی داخلی، روش‌های حسابرسی داخلی مبتنی بر فناوری، نقش داده‌کاوی در حسابرسی داخلی و مدل بلوغ تجزیه و تحلیل‌های حسابرسی داخلی، مورد بحث قرار می‌گیرد. فصل سوم به نحوه‌ی بیان مقدمه، مأموریت و هدف حسابرسی داخلی، دامنه‌ی فعالیت حسابرسی داخلی، نقش و مسئولیت مدیریت و واحد حسابرسی داخلی، ارتباط حسابرس داخلی با حسابرسان مستقل و اعضای کمیته‌ی حسابرسی، اختیارات، استقلال و بی‌طرفی، حفظ محرمانگی، سازمان‌دهی و منابع حسابرسی داخلی، برنامه‌ی حسابرسی و ارزیابی دوره‌ای (برنامه‌ی تضمین و بهبود کیفیت) در منشور حسابرسی داخلی و همچنین دوره‌ی تصویب و اصلاح اختصاص می‌یابد.

فصل چهارم در رابطه با تدوین خط‌مشی‌ها/دستورالعمل‌ها و رویه‌ها در واحد حسابرسی داخلی، برنامه‌ریزی راهبردی و سالانه، انتخاب مدل مناسب حسابرسی داخلی، چهار مدل اساسی برای سرمایه‌ی انسانی حسابرسی داخلی (مدل استخدام کارکنان باتجربه، مدل مهاجرت، مدل مشاوره‌ای و مدل عامل تغییر)، روش‌های مختلف آموزش کارکنان نظیر آموزش درون‌سازمانی، برون‌سازمانی، متورینگ، گواهینامه‌های حرفه‌ای، توسعه‌ی حرفه‌ای مستمر، مهارت‌های موردنیاز حسابرسان داخلی، مدیریت دانش، اندازه‌گیری و کنترل عملکرد واحد حسابرسی داخلی، چالش‌های مدیریت واحد حسابرسی داخلی و راه‌های غلبه بر این چالش‌ها است. از جمله مطالب قابل توجه در فصل پنجم، تدوین برنامه‌ی حسابرسی داخلی مبتنی بر ریسک، فرآیند برنامه‌ریزی سازمان، انواع و سطوح برنامه‌های حسابرسی داخلی، تهیه‌ی برنامه‌ی کار حسابرسی داخلی،

کار میدانی حسابرسی داخلی، گزارشگری و پیگیری در حسابرسی داخلی است. فصل ششم به مباحثی در زمینه‌ی مستندسازی و گزارشگری در حسابرسی داخلی اختصاص دارد.

در فصل هفتم، حوزه‌های اصلی مورد تأکید در بررسی هم‌پیشگان، مراحل مختلف برنامه‌ی بررسی هم‌پیشگان شامل برنامه‌ریزی، اجرای عملیات (جمع‌آوری شواهد از طریق بررسی اسناد، مشاهده‌ی فیزیکی، گروه‌های کانونی، مصاحبه، پرسشنامه، پیمایش و سایر موارد مشابه)، گزارش‌دهی و پیگیری، و فرم‌های بررسی تضمین کیفیت در مراحل مختلف تشریح شده است. در فصل هشتم، استانداردهای بین‌المللی اجرای حرفه‌ای حسابرسی داخلی، آیین رفتار حرفه‌ای، استانداردهای پذیرفته شده‌ی حسابرسی دولتی و استانداردهای حسابرسی ایزو ۱۹۰۱۱ مورد بحث قرار گرفته است. در نهایت، فصل نهم بر چارچوب کنترل داخلی کوزو، چارچوب اهداف کنترلی برای اطلاعات و فناوری‌های مرتبط (کویت)، رویه‌های شناخت، ارزیابی و مستندسازی سیستم کنترل داخلی و طبقه‌بندی نقاط ضعف کنترل داخلی برای ارائه‌ی گزارش استوار است.

مطالعه‌ی این کتاب را به افراد زیر توصیه می‌کنیم:

- Q کارشناسان، سرپرستان و مدیران واحد حسابرسی داخلی.
- Q اعضای گروه حسابرسی داخلی مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران.
- Q اعضای کمیته‌های حسابرسی.
- Q اساتید محترم حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی.
- Q دانشجویان دوره‌ی تحصیلات تکمیلی حسابداری و حسابرسی در دانشگاه‌ها.

در اینجا بر خود لازم می‌دانیم قدردانی خود را نسبت به مدیر و کارکنان محترم انتشارات بورس ابراز کنیم که با روی باز، زحمت چاپ این کتاب را پذیرفتند و از هیچ کوششی دریغ نکردند. امیدواریم ترجمه‌ی این کتاب گامی هر چند کوتاه در راستای افزایش دانش فعالان حوزه‌ی حسابرسی داخلی بردارد. از تمامی بزرگوارانی که کتاب را مطالعه نمودند، خواهشمندیم نظرات اصلاحی خود در خصوص ترجمه‌ی کتاب را از طریق مسیرهای ارتباطی ذیل اعلام نموده و از این طریق، مترجمان را در جهت ارتقای کیفیت کتاب یاری نمایند.

فهرست مطالب

فصل ۱: مقدمه

- ۱-۱. تاریخچه
- ۲-۱. تعریف
- ۱-۲-۱. تعریف حسابرسی داخلی
- ۲-۲-۱. منابع چهارگانه
- ۳-۲-۱. واحد حسابرسی داخلی
- ۳-۱. دامنه

فصل ۲: رویه‌ها و شیوه‌های حسابرسی داخلی

- ۱-۲. مقدمه
- ۲-۲. رویه‌ها و اهداف حسابرسی داخلی
- ۳-۲. برنامه‌ریزی حسابرسی داخلی
- ۴-۲. انجام حسابرسی
- ۱-۴-۲. روش‌های ارزیابی
- ۵-۲. مستندسازی نتایج حسابرسی
- ۶-۲. تجزیه و تحلیل اجرای حسابرسی
- ۷-۲. یافته‌های حسابرسی، پیگیری و خاتمه
- ۸-۲. فرآیند حسابرسی داخلی: تلاش مشارکتی
- ۹-۲. کارت ارزیابی متوازن در واحد حسابرسی داخلی
- ۱-۹-۲. اصطلاحات
- ۲-۹-۲. مزایای کارت ارزیابی متوازن
- ۳-۹-۲. معیارهای عملکرد برای حسابرسی داخلی
- ۴-۹-۲. گام‌های ایجاد کارت ارزیابی متوازن
- ۱۰-۲. روش‌های حسابرسی مبتنی بر فناوری
- ۱۰-۱۰-۲. داده‌کاوی در حسابرسی
- ۲-۱۰-۲. تجزیه و تحلیل در حسابرسی داخلی

فصل ۳: منشور حسابرسی داخلی

- ۱-۳. مقدمه
- ۲-۳. مأموریت و هدف حسابرسی داخلی
- ۳-۳. دامنه‌ی فعالیت حسابرسی داخلی
- ۴-۳. نقش و مسئولیت مدیریت
- ۵-۳. نقش و مسئولیت واحد حسابرسی داخلی
- ۶-۳. ارتباط با حساب‌رسان مستقل

فصل ۶: مستندسازی و گزارشگری در حسابرسی داخلی

۱۴۵	۱-۶. مقدمه
۱۴۶	۲-۶. نگهداری و امحاء مستندات حسابرسی داخلی
۱۴۶	۱-۲-۶. مستندات
۱۴۶	۲-۲-۶. نگهداری مستندات
۱۴۸	۳-۲-۶. ارائه خدمات توسط اشخاص برون سازمانی/خدمات مشترک/اطمینان بخشی شخص ثالث
۱۴۸	۴-۲-۶. دلایل نگهداری مستندات
۱۴۹	۵-۲-۶. برنامه‌ی زمانی نگهداری مستندات
۱۵۰	۳-۶. کاربرگ‌ها
۱۵۰	۱-۳-۶. اهداف کاربرگ‌های حسابرسی
۱۵۱	۲-۳-۶. اصول نگهداری کاربرگ‌های حسابرسی
۱۵۱	۳-۳-۶. تهیه‌ی کاربرگ‌ها
۱۵۲	۴-۳-۶. برنامه‌ی حسابرسی داخلی
۱۵۴	۵-۳-۶. برنامه‌ریزی و بررسی مقدماتی
۱۹۱	۶-۳-۶. کار میدانی حسابرسی و الگوها
۲۰۲	۴-۶. گزارش نتایج حسابرسی داخلی
۲۰۲	۱-۴-۶. رویه‌های اطلاع‌رسانی نتایج حسابرسی
۲۰۳	۲-۴-۶. سند جلسه‌ی اختتامیه
۲۰۶	۳-۴-۶. گزارش حسابرسی داخلی
۲۲۴	۵-۶. نتیجه و پیگیری حسابرسی داخلی
۲۲۴	۱-۵-۶. مقدمه
۲۲۵	۲-۵-۶. الگوی نتیجه و پیگیری حسابرسی (ضمیمه‌ی ت)

فصل ۷: بررسی همپیشگان در حسابرسی داخلی

۲۴۱	۱-۷. مقدمه
۲۴۲	۱-۱-۷. برنامه‌ریزی
۲۴۲	۲-۱-۷. اجرای بررسی تضمین کیفیت
۲۴۲	۳-۱-۷. ارائه‌ی گزارش
۲۴۳	۴-۱-۷. پیگیری
۲۴۳	۲-۷. اهداف
۲۴۳	۳-۷. توسعه‌ی مفهوم بررسی همپیشگان
۲۴۴	۴-۷. انتخاب شریک
۲۴۴	۵-۷. حوزه‌های اصلی تمرکز بررسی همپیشگان
۲۴۵	۶-۷. شواهد
۲۴۵	۷-۷. نتیجه‌گیری و گزارش‌دهی
۲۴۶	۸-۷. رتبه‌بندی برای گزارش نتایج
۲۴۶	۹-۷. واکنش حسابرسی داخلی
۲۴۶	۱۰-۷. اجرای توصیه‌ها و پیگیری
۲۴۷	۱۱-۷. فرم‌های بررسی تضمین کیفیت
۲۴۷	۱-۱۱-۷. مرحله‌ی برنامه‌ریزی
۲۶۹	۲-۱۱-۷. اجرای مرحله‌ی بررسی تضمین کیفیت
۳۱۲	۳-۱۱-۷. مرحله خلاصه ارزیابی و گزارش

فصل ۸: استانداردها

۳۵۱	۱-۸. مقدمه
-----	------------

۳۵۲	۲-۸. استانداردهای بین‌المللی اجرای حرفه‌ای حسابرسی داخلی (استانداردها)
۳۵۲	۱-۲-۸. هدف استانداردها
۳۵۲	۲-۲-۸. انواع استانداردها
۳۵۵	۳-۲-۸. آیین رفتار حرفه‌ای انجمن حساب‌رسان داخلی
۳۵۶	۳-۸. سازمان بین‌المللی مؤسسات عالی حسابرسی (این‌توسای)
۳۵۶	۱-۳-۸. مقدمه
۳۵۶	۲-۳-۸. رهنمود سازمان بین‌المللی مؤسسات عالی حسابرسی برای راهبری خوب: INTOSAI GOVs 9100 9230
۳۵۷	۳-۳-۸. استاندارد بین‌المللی مؤسسات عالی حسابرسی ۱۶۱۰ «استفاده از کار حساب‌رسان داخلی»
۳۵۷	۴-۸. استانداردهای پذیرفته شده‌ی حسابرسی دولتی
۳۵۷	۱-۴-۸. خلاصه
۳۵۷	۲-۴-۸. اصول اخلاقی
۳۵۷	۳-۴-۸. انواع استانداردهای پذیرفته شده‌ی حسابرسی دولتی
۳۵۸	۴-۴-۸. استانداردهای عمومی
۳۵۹	۵-۴-۸. استانداردهای خاص
۳۶۲	۵-۸. مقایسه استانداردهای انجمن حساب‌رسان داخلی و استانداردهای پذیرفته شده‌ی حسابرسی دولتی
۳۶۴	۶-۸. استاندارد بین‌المللی حسابرسی ۶۱۰ (تجدیدنظر شده‌ی ۲۰۱۳) و ...
۳۶۴	۱-۶-۸. مقدمه و دامنه‌ی این استاندارد بین‌المللی حسابرسی
۳۶۵	۲-۶-۸. رابطه‌ی بین استاندارد بین‌المللی حسابرسی ۳۱۵ (تجدیدنظر شده) و ...
۳۶۶	۳-۶-۸. مسئولیت حساب‌رس مستقل در قبال حسابرسی
۳۶۶	۴-۶-۸. اهداف
۳۶۷	۶-۶-۸. استفاده از کار حسابرسی داخلی
۳۶۸	۷-۶-۸. تعیین حوزه‌ها و میزان استفاده از کمک‌های مستقیم حساب‌رسان داخلی
۳۶۹	۸-۶-۸. استفاده از کمک‌های مستقیم حساب‌رسان داخلی
۳۶۹	۹-۶-۸. مستندسازی
۳۷۰	۱۰-۶-۸. کاربردها و تفاسیر
۳۷۱	۱۱-۶-۸. رهنمود بیشتر در خصوص مسائل بخش عمومی (استاندارد بین‌المللی مؤسسات عالی حسابرسی ۱۶۱۰)
۳۷۲	۷-۸. استاندارد حسابرسی ایزو ۱۹۰۱۱ (۲۰۱۱)
۳۷۲	۱-۷-۸. اصول حسابرسی
۳۷۳	۲-۷-۸. برنامه‌ی حسابرسی
۳۸۰	۴-۷-۸. صلاحیت حساب‌رس

فصل ۹: چک‌لیست کنترل داخلی

۳۸۵	۱-۹. مقدمه
۳۸۵	۲-۹. پرسش‌ها و پاسخ‌ها
۳۸۷	۳-۹. کمیته‌ی سازمان‌های حامی کمیسیون تردوی (کوزو)
۳۸۸	۴-۹. اجزای پنج‌گانه کوزو
۳۸۸	۱-۴-۹. محیط کنترلی
۳۸۸	۲-۴-۹. ارزیابی ریسک
۳۸۸	۳-۴-۹. فعالیت‌های کنترلی
۳۸۸	۴-۴-۹. اطلاعات و ارتباطات
۳۸۹	۵-۴-۹. فعالیت‌های نظارتی
۳۸۹	۵-۹. اهداف کنترلی برای اطلاعات و فناوری‌های مرتبط (کوبیت)
۳۸۹	۶-۹. اصول کنترل داخلی
۳۹۰	۷-۹. اصول کوزو

۳۹۱	۸-۹. اصول کوبیت
۳۹۲	۱-۸-۹. برنامه‌ریزی و سازماندهی
۳۹۲	۲-۸-۹. تحصیل و پیاده‌سازی
۳۹۲	۳-۸-۹. تحویل و پشتیبانی
۳۹۳	۴-۸-۹. نظارت و ارزیابی
۳۹۳	۹-۹. دامنه
۳۹۴	۱۰-۹. سوالات چک‌لیست
۳۹۴	۱-۱۰-۹. محیط کنترلی
۳۹۵	۲-۱۰-۹. بودجه‌بندی، حسابداری و گزارشگری مالی
۳۹۵	۳-۱۰-۹. مبالغ وصول شده، سپرده‌ها و وجوه نقد
۳۹۷	۴-۱۰-۹. مدیریت دارایی
۳۹۸	۵-۱۰-۹. حقوق و دستمزد
۳۹۹	۶-۱۰-۹. مدیریت منابع انسانی
۴۰۰	۷-۱۰-۹. خرید، هزینه‌ها و پرداخت‌ها
۴۰۱	۸-۱۰-۹. قراردادهای و کمک‌های مالی
۴۰۳	۹-۱۰-۹. فناوری اطلاعات
۴۰۴	۱۱-۹. درک کنترل‌های داخلی واحد مورد حسابرسی
۴۰۵	۱۲-۹. مستندسازی کنترل‌های داخلی
۴۰۶	۱۳-۹. نقاط ضعف کنترل داخلی
۴۰۶	۱۴-۹. ارزیابی کنترل‌های داخلی
۴۰۷	۱۵-۹. طبقه‌بندی نقاط ضعف کنترل داخلی برای ارائه‌ی گزارش